

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัย
ในสถาบันอุดมศึกษา

Factor of the Relationship between Quality Graduates and Quality Research
in Higher Education Institutes

เจตนัสฤทธิ สังขพันธ์

ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี

ประยูร เทพนาวล

เพ็ญสุข เกตุมณี

สุดาพร ทองสวัสดิ์

ประภาศ ปานเจียง

ชัยรัตน์ จุสปาโล

นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว

ปุ่นยง รุธิรโก

กนกวรรณ วัตกิ้นส์

นิตยา ศรีพูล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Copyright of Hatyai University

ชื่องานวิจัย	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา
ผู้วิจัย	เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และคณะ
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์
ทุนอุดหนุนการวิจัย	2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ประชากรเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำผลจากการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพียง 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพงานวิจัยและสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูง

ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์

กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุของหน่วยงานและอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต คุณภาพงานวิจัย ประเมินคุณภาพ

Research Title	Factor of the Relationship between Quality Graduates and Quality Research in Higher Education Institutes
Researcher	Jedsarid Sangkapan, et al.
Field	Education
Research Scholarship	2555

ABSTRACT

This research aims to study the relationship between quality graduates and quality research on the age of the agency PhD. per faculty full-time teachers Academic teachers tenured teacher of all. And the ratio of students per full-time equivalent faculty in Hatyai University. Populations are 7 Faculty in academic year 2011-2012 of Hatyai University. Faculty of Business School Faculty of Liberal Arts and Education Faculty of Law Faculty of Science and Technology Faculty of Political Science Faculty of Communication Arts and Didyasarin International College. The tools used in this research are external assessment. The researchers were the results of the external assessment of the university. The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), only two standards include standards for quality first graduates Research and standards for quality and creativity. Statistics were Analysis of correlation coefficients Pearson (Pearson Correlation Coefficient).

The findings showed academic teachers tenured faculty all have a relationship with the University as a whole was moderate. The age of the agency, The PhD. Per faculty full-time teachers. And the ratio of students per full-time equivalent teacher has a relationship with the University as a whole is less. Considering it was found that teachers holding academic faculty and all graduates were correlated with quality research and creative works that have been published or disseminated were high. The age of the agency, The Ph.D per faculty full-time teachers, and the ratio of students per full-time equivalent teacher quality were correlated with the least degree level to moderate.

While the age of the agency's relationship with the overall research quality was high. The Ph.D per faculty full-time teachers, Academic teachers tenured teacher of all, and the ratio of students per full-time equivalent teachers correlated with research quality were less. Considering

it was found that the age of the agencies and the academic teachers tenured faculty all have relationships with quality research papers that have been certified were high. The Ph.D per faculty full-time teachers and the ratio of students per full-time equivalent teachers correlated with research quality was low to medium.

Keywords: Quality Positron, Quality Research, Evaluation

HATYAI UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
ABSTRACT.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา.....	6
การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา.....	10
ข้อมูลทั่วไปมหาวิทยาลัยหาดใหญ่	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	20
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิจัย	23
ตอนที่ 1 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา	23
ตอนที่ 2 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา	25
ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัย ในสถาบันอุดมศึกษา.....	26
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	28
สรุป และอภิปรายผลการวิจัย.....	28
ข้อเสนอแนะ	31
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	31
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	34
ประวัติผู้วิจัย	54

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากร	20
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตกับปัจจัยอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิ ปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่	23
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพงานวิจัยกับปัจจัยอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิ ปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่	25
4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับปัจจัยอายุ ของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรง ตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลา เทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่	26

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย..... 19

HATYAI UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามหมวด 6 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน โดยคงหลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 3 ที่ได้ระบุว่า การประกันคุณภาพภายนอกให้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงและมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการศึกษานโยบายของชาติโดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และคำนึงถึงความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่างๆ เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อรายงานระดับคุณภาพและการพัฒนาในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา กรอบแนวทางและวิธีการที่ สมศ. กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมและการขึ้นนำสังคมของ

สถานศึกษาตามนโยบายของภาครัฐ และเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2554)

มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ของสถาบันอุดมศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาร้อยละของบัณฑิตระดับที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา ระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิตก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 นอกจากนั้นยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ดังนั้น การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ต่างแสวงหาความเป็นเลิศในแบบของตน และเมื่อพิจารณาประเด็นที่วัดคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยเป็นประเด็นที่สำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้ความสำคัญ และถ้ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งประสบความสำเร็จสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่มุ่งหวังไว้ ย่อมก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และในกรณีที่มีการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยในด้านการจัดการศึกษาทำได้อย่างเข้มแข็ง เต็มไปด้วยพลัง ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

นอกจากนี้ผลการวิจัยของกันยปริน ทองสามสี และนวลจิรา ภัทรธรรอง (2553) พบว่า อายุของหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า อาจารย์วุฒิปริญญาเอกมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยและคุณภาพบัณฑิต ส่วนอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำและอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัย และเช่นเดียวกับนงลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ เจตจำนงนุช (2548) ได้ศึกษารายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา พบว่า ตัวแปรสภาพและบริบทมีความสัมพันธ์กับตัวแปรคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนบุคลากร และจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ส่วนจำนวนพื้นที่ทั้งหมด จำนวนอาจารย์ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวนหลักสูตร จำนวนงบประมาณที่ได้รับ และจำนวนคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ในขณะที่จำนวนสาขาวิชา และจำนวนหน่วยงานในสถาบันมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงและผลิตบัณฑิตในภูมิภาคภาคใต้ของไทยเริ่มก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2540 จากการเป็นวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่และมีระบบประกันคุณภาพภายในตามแนวทางของทบวงมหาวิทยาลัยและเชื่อมโยงกับระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และได้มีการประเมินตนเอง และขณะเดียวกันมีความพร้อมที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. โดยได้รับประเมินรอบแรกระหว่างปีพ.ศ.2544-2548 ในปีพ.ศ. 2547 รอบที่สองระหว่างปีพ.ศ. 2549-2553 โดยมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 13-15 กันยายน 2549 ซึ่งในขณะนั้นมีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย 6 คณะ 10 หน่วยงาน สนับสนุน เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 10 สาขาวิชา และบัณฑิตศึกษา 2 สาขาวิชา มีนักศึกษาทั้งหมด 4,588 คน เป็นนักศึกษาปริญญาตรี 4,425 คน ปริญญาโท 163 คน มีงบประมาณรายได้ 172.3 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่าย 117.9 ล้านบาท ซึ่งผลการประเมินตามรายมาตรฐานระดับสถาบัน พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มหาวิทยาลัยให้ค่าน้ำหนักมากที่สุด (ร้อยละ 35) มีผลการประเมินระดับดี ได้คะแนนภาพรวมระดับสถาบันเท่ากับ 3.87 ส่วนผลการประเมินมาตรฐานด้านงานวิจัยมีผลการประเมินระดับพอใช้ ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาขาเท่ากับ 2.60 (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2549) และต่อมาในปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาในรอบที่สามระหว่างปีพ.ศ. 2554-2558 โดยมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน 2554 ซึ่งมีอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยรวม 191 คน (ลาศึกษาต่อ 19 คน) จำแนกเป็นอาจารย์วุฒิปริญญาเอก 14 คน ปริญญาโท 159 คน และปริญญาตรี 18 คน โดยมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 6.5 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 10 คน และอาจารย์ 173.5 คน และมีบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 241 คน มีนักศึกษาทุกระดับทุกชั้นปี รวม 5,710 คน โดยเป็นระดับปริญญาตรี 5,142 คน ระดับบัณฑิตศึกษา 568 คน โดยเปิดสอน 30 สาขาวิชา ระดับปริญญาตรี 25 สาขาวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา 5 สาขาวิชา จาก 8 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติดิษยะสริน และบัณฑิตวิทยาลัย มีอาคารรวม 8 หลัง รวมพื้นที่ใช้สอยจำนวน 45,333.50 ตารางเมตร (รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2554)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามขึ้นมาว่า องค์ประกอบหรือสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งในการให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ในการผลิตบัณฑิตและ

งานวิจัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดวางแผนพัฒนาที่เหมาะสม และก้าวสู่ความเป็นเลิศในฐานะมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ในการผลิตบัณฑิตและงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดวางแผนพัฒนาที่เหมาะสม และก้าวสู่ความเป็นเลิศในฐานะมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

ขอบเขตด้านเนื้อหา คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกตามรายมาตรฐานระดับสถาบัน 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานด้านงานวิจัยและสร้างสรรค์ และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามที่ สมศ.กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาฉบับปรับปรุง

ขอบเขตด้านระยะเวลา คณะผู้วิจัยจำกัดขอบเขตโดยเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2554-2555 จากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณภาพบัณฑิต หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินของแต่ละหน่วยงานตามเกณฑ์ของ สมศ. ในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต (คะแนนเต็ม 5.00) ซึ่งทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่กำหนดค่าน้ำหนักในมาตรฐานนี้เท่ากับร้อยละ 35

คุณภาพงานวิจัย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินของแต่ละหน่วยงานตามเกณฑ์ของ สมศ. ในมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ (คะแนนเต็ม 5.00) ซึ่งทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่กำหนดค่าน้ำหนักในมาตรฐานนี้เท่ากับร้อยละ 20

อายุของหน่วยงาน หมายถึง ปี พ.ศ. ที่มีการจัดตั้งหรือเปิดรับนักศึกษาของหน่วยงานนั้น โดยนับถึงปี พ.ศ.2549 ซึ่งเป็นปีที่รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง และโดยนับถึงปี พ.ศ.2554 ซึ่งเป็นปีที่รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ประจำตามบัญชีถือจ่ายที่ปฏิบัติงานจริงเป็นระยะเวลา มากกว่า 9 เดือน โดยไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ ลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ลาเพื่อทำวิจัย ลาฝึกอบรม ลาเพื่อไปทำ Post Doctoral และลาอื่นๆ (กรณีลา 6 เดือนนับเป็น 0.5คน)

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า หมายถึง อัตราส่วนของนักศึกษาและจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนต่อภาคการศึกษา

อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ หมายถึง นักศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของหน่วยงาน และได้มีการลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษานั้น นับรวมนักศึกษาภาคปกติกับนักศึกษาภาคพิเศษ ทั้งระดับปริญญาตรี โท โดยคำนวณเป็นนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าตามหลักเกณฑ์ของ สมศ. เปรียบเทียบต่ออาจารย์ประจำของหน่วยงานนั้น และมีการประเมินเกณฑ์ปกติที่กำหนด

ร้อยละของอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด หมายถึง ร้อยละของอาจารย์ประจำของหน่วยงานนั้นที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกให้นับรวมอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือสูงสุดในสาขานั้นๆ โดยจะต้องได้รับวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รับรอง

ร้อยละของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด หมายถึง ร้อยละของอาจารย์ประจำของหน่วยงานที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ครอบคลุมตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด โดยนับตำแหน่งทางวิชาการ ณ วันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา
2. การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา
3. ข้อมูลทั่วไปมหาวิทยาลัยหาดใหญ่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2544, 2) ให้นิยามไว้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อุทุมพร จามรมาน (2541, 2) ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การควบคุมคุณภาพ โดยมีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน การตรวจสอบคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยตัวเองตามเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น และการตรวจสอบจากภายนอก เป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอกตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น แล้วตัดสินตามเกณฑ์

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544, 4) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2543, 11) ได้กำหนดความหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการในการกิจหลักอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ

และการประกันคุณภาพจนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของปัจจัยนำเข้า ระบบ และกระบวนการผลิต ผลผลิต และผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การประกันคุณภาพ ภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก

จุฬา เทียนไทย และจินตนา ชาญชัยศิลป์ (2544, 5) ให้ความหมายการประกันคุณภาพ การศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วจะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนสังคมโดยรวม ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการหรือ กลไกใด ๆ ที่ริเริ่มขึ้นภายในสถาบันอุดมศึกษาเองหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สำนักประกันคุณภาพการศึกษา (2547, 17) ได้นิยามการประกันคุณภาพการศึกษาว่าหมายถึง การมีระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบ และประเมิน การดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ ตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนดเพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าสถานศึกษานั้น ๆ สามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มี คุณภาพ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การทำกิจกรรมหรือ การปฏิบัติการในการกิจหลักอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ

หลักการและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2544, 1-3) ได้สรุปหลักการและนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ตั้งแต่มีการก่อตั้งทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีการดำเนินนโยบายงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เน้นการควบคุมคุณภาพของหลักสูตรเป็นสำคัญ ยังไม่มีระบบควบคุมคุณภาพที่ครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา กระทั่งเมื่อวันที่ 28-29 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ในการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จึงได้มีการเสนอหลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการใน มหาวิทยาลัยไทยขึ้นเป็นครั้งแรก และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการด้านคุณภาพการศึกษอย่งมีระบบและมีกลไกที่เหมาะสม ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 ดังนี้

1. ทบวงมหาวิทยาลัยจะพัฒนาให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นหลักการของ

การให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบการควบคุมคุณภาพทางวิชาการและปรับปรุงการปฏิบัติการทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสถียรภาพทางวิชาการและอิสรภาพในการดำเนินงานที่ สังคมหรือหน่วยงานภายนอกยังคงเข้าไปตรวจสอบได้ อันจะนำมาซึ่งควมมีมาตรฐานทาง การศึกษาที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้ โดยจะได้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อกำกับดูแลและบริหารงานด้าน มาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา

2. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนากระบวนการ ประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการ จัด การศึกษา โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพ (quality control) ขององค์ประกอบ ต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมขึ้น ทั้งนี้ แต่ละสถาบันอาจจัดให้มีระบบการ ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามความเหมาะสม

3. ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติในการประกัน คุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการดำเนินการ โดยแต่ละสถาบันอาจนำไป ปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการของแต่ละสถาบันได้ตามความจำเป็น

4. เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบันได้รับการ ขอมรับจากหน่วยงานภายนอกโดยกว้างขวางและเป็นการแสดงถึงควมมีคุณภาพของการ จัด การศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีกลไกของการตรวจสอบ และประเมินผลระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา (quality audit) ที่แต่ละสถาบันได้จัดให้มีขึ้น ทั้งในระดับสถาบันและคณะวิชา แล้วให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

5. ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ ทั้ง ภาครรัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งสมาคมวิชาการหรือสมาคมวิชาชีพ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

6. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสาร และผลจากกิจกรรม การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกให้ได้ รับทราบถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับนักศึกษา และผู้ปกครอง ในการเลือกสถานศึกษา เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาให้การสนับสนุนด้าน งบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ แก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาควม ตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพโดยสม่ำเสมอ

กระบวนการและระบบของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา (2544, 5-10) กำหนดกระบวนการและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1. กระบวนการประกันคุณภาพ มีขั้นตอน ดังนี้

การควบคุมคุณภาพภายใน (internal quality control) เป็นส่วนที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมคุณภาพภายในขององค์กรประกอบต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ถือเป็นขั้นของการดำเนินงานภายในองค์กรที่เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน

การตรวจสอบคุณภาพ (quality auditing) เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบคุณภาพภายในที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีขึ้น ถือเป็นตรวจสอบเชิงระบบ โดยมีจุดเน้นเพื่อพิจารณาว่าสถาบันได้มีระบบควบคุมคุณภาพหรือไม่ มีการพัฒนาไปมากน้อยเพียงใด และมีขั้นตอนที่เชื่อถือได้ว่าการดำเนินงานของสถาบันมีคุณภาพ ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณภาพนั้นหมายถึงการตรวจสอบผลการดำเนินงานควบคุมคุณภาพทั้งจากภายในหรือภายนอก ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย/คณะวิชากำหนดไว้หรือไม่

การประเมินคุณภาพ (quality assessment) เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินการของคณะวิชาโดยภาพรวมว่าเมื่อมีการใช้ระบบประกันคุณภาพหรือระบบควบคุมคุณภาพแล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด

2. ระบบของการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบหลักได้แก่

การประกันคุณภาพภายใน คือ กิจกรรมการควบคุมคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา โดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าแนวการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มี 3 องค์ประกอบ คือ (1) การควบคุมคุณภาพ (2) การตรวจสอบคุณภาพ และ (3) การประเมินคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายนอก คือ การดำเนินการตามระบบคุณภาพภายใน พร้อมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลทั้งระบบ โดยหน่วยงานจากภายนอกเพื่อประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินกิจกรรมตามภารกิจอย่างมีคุณภาพ โดยมีองค์ประกอบ คือ (1) การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน (2) การประเมินคุณภาพ และ (3) การให้การรับรอง

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2549)

หลักการและวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549) ได้สรุปหลักการและวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา

1.1 พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลักการจัดการศึกษา

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.4 หลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา

- 1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- 4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- 6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

แนวการจัดการศึกษา

1. การจัดการศึกษาที่ดีหลักกว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
2. การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษา และความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
4. ส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. จัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ และใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเรียนรู้ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา

6. หลักสูตรการศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย สาระของหลักสูตร ต้องมุ่งพัฒนา คนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อ สังคม หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

7. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

8. ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละ ระดับการศึกษา

2. หลักการประเมินคุณภาพ

เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของอุดมศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น อย่างยิ่ง ทั้งเพื่อความอยู่รอด เพื่อการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาวของประเทศ เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นอย่าง ต่อเนื่องก็คือ การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งการประเมินคุณภาพภายนอก สถาบันอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา รูปแบบและวิธีการ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการ ตัดสิน การจับผิด หรือการให้คะแนน-ให้โทษ

2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็น จริง (Evidence-based) และมีความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการ ก้ากับควบคุม

4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษา จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้ออกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

3. วัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการกิจด้านต่างๆ
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
4. เพื่อรายงานสถานภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่สำนักงานกำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของสถาบันอุดมศึกษาเงื่อนไขของความสำเร็จ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้ง นวัตกรรมและการปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษา
3. เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
4. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากล และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามจุดเน้นและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา
2. การใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การผลิตบัณฑิตทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ
4. นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ที่ถูกต้องและเป็นระบบ
5. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูล ที่ถูกต้องและเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก เชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษานี้ มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประเภท และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้ (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา, 2544, 15)

การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานที่มหาวิทยาลัย/สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพ ภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปี และรายงานอื่น ๆ อันเป็นผลจากการ ประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา การตรวจสอบข้อมูล เอกสาร หลักฐาน และตรวจเยี่ยมมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การรับรอง คุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

ข้อมูลทั่วไปมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงและผลิตบัณฑิตในภูมิภาคภาคใต้ของไทยเริ่มก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2540 อาจารย์ประณีต ดิษยะศริน เป็นผู้รับใบอนุญาตเดิมชื่อวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่ ได้เปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัยโดยใช้ชื่อมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2546 ตั้งอยู่เลขที่ 125/502 ถนนพลพิชัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา บนพื้นที่ประมาณ 116 ไร่ ได้พัฒนาภูมิทัศน์มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านอาคารสถานที่ การวางผังแม่บท (Master plan) ให้มีความร่มรื่น เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยในสวน (University in the park) ตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และผู้รับใบอนุญาต

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มที่ 2 เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังมุ่งจัดการศึกษาเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านบริหารธุรกิจและการจัดการ เพื่อรองรับการขยายตัว การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้และประเทศ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้จัดระบบการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยให้ก้าวทันยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อก้าวสู่การเป็น e-University ที่สมบูรณ์มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่ทำงานได้อย่างมืออาชีพ

ในปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่มีแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานสู่วิสัยทัศน์ 8 ปี (พ.ศ.2547-2554) มีแผนพัฒนาวิชาการและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอนระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับคณะ โดยมีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย 6 คณะ 10 หน่วยงานสนับสนุน เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 10 สาขาวิชา และบัณฑิตศึกษา 2 สาขาวิชา และเป็นปีการประเมินภายนอกรอบที่สอง มหาวิทยาลัยหาดใหญ่นักศึกษาทั้งหมด 4,588 คน เป็นนักศึกษาปริญญาตรี 4,425 คน ปริญญาโท 163 คน มีงบประมาณรายได้ 172.3 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่าย 117.9 ล้านบาท และได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาในรอบที่สองระหว่างปีพ.ศ. 2549-2553 ซึ่งมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 13-15 กันยายน 2549 (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. 2549)

ในปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่มีอาจารย์ประจำรวม 191 คน (ลาศึกษาต่อ 19 คน) จำแนกเป็นอาจารย์วุฒิปริญญาเอก 14 คน ปริญญาโท 159 คน และปริญญาตรี 18 คน โดยมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 6.5 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 10 คน และอาจารย์ 173.5 คน และมีบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 241 คน มีนักศึกษาทุกระดับทุกชั้นปี รวม 5,710 คน โดยเป็นระดับปริญญาตรี 5,142 คน ระดับบัณฑิตศึกษา 568 คน โดยเปิดสอน

30 สาขาวิชา ระดับปริญญาตรี 25 สาขาวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา 5 สาขาวิชา จาก 8 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน และบัณฑิตวิทยาลัย มีอาคารรวม 8 หลัง รวมพื้นที่ใช้สอยจำนวน 45,333.50 ตารางเมตร และได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาในรอบที่สามระหว่างปีพ.ศ. 2554-2558 ซึ่งมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน 2554 (รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2554)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา มณีแสง (2542) ได้ศึกษาคุณภาพบัณฑิตและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาพลศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2537 ถึง 2539 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลถึงคุณภาพของบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง บัณฑิตในตลาดแรงงานจำนวน 460 คน ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 140 คน อาจารย์ผู้สอนนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. บัณฑิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) และบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาพลศึกษา มีคุณลักษณะมาก 34 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับความจำเป็นต้องมี คุณลักษณะมาก 5 อันดับคือ มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ มีความใฝ่รู้ในเรื่องเกี่ยวกับงานที่ทำ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีจิตใจกว้าง 2. ปัจจัยที่ส่งผลถึงคุณภาพบัณฑิต ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาชีพครู หมวดวิชาเอก หมวดวิชาโท ของหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) มีความเหมาะสมดี ส่วนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาพลศึกษามีโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมดี พฤติกรรมการสอนและคุณลักษณะของอาจารย์ที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คือ อาจารย์มีความรู้ดีในวิชาที่สอน เป็นผู้นำด้านวิชาการ มีคุณธรรม มีการเตรียมการสอนอย่างดี มีประมวลการสอนแจกนิสิต นิสิตส่วนใหญ่เข้าเรียนสม่ำเสมอ เข้าห้องสมุดค้นคว้าและร่วมกิจกรรมนิสิต

นางลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ เจตจำนงสุข (2548) ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรสภาพและบริบทที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนบุคลากร และจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ส่วนจำนวนพื้นที่ทั้งหมด จำนวนอาจารย์ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวนหลักสูตร จำนวนงบประมาณที่ได้รับ และจำนวนคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ในขณะที่จำนวนสาขาวิชา และจำนวนหน่วยงานในสถาบันมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน นอกจากนี้สถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีคุณลักษณะเด่นครบทั้ง 8 มาตรฐาน และมีจุดเด่นตั้งแต่ 13 ประเด็น จากประเด็นที่เป็นจุดเด่นทั้งหมด 28 ประเด็น ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและในกำกับ สถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน และสถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประเด็นที่เป็นจุดเด่นร่วมของสถาบันอุดมศึกษาทั้งกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ ได้แก่ ประเด็น 1.1-บัณฑิตสำเร็จการศึกษาและมีงานทำค่อนข้างมาก 2.1-มีการเรียนการสอนเน้นการฝึกประสบการณ์และการปฏิบัติจริง 2.2-สถาบันจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.1-สถาบันสนับสนุนจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย 4.1-สถาบันมีนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัย นำเสนอ และเผยแพร่ 5.1-สถาบันให้บริการวิชาการแก่สังคม และชุมชน และเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน 6.1-สถาบันส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7.1-ผู้นำมีศักยภาพอย่างเด่นชัดในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่เป้าหมาย 7.2-บริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และ 8.1-บุคลากรทุกฝ่ายตระหนักในความสำคัญของการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ประเด็นที่เป็นจุดเด่นในกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ แต่ไม่เป็นจุดเด่นของสถาบันส่วนใหญ่กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรต้องพัฒนา คือ ประเด็น 1.3-สถาบันกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตอย่างชัดเจน และมีความพยายามทำให้บรรลุเป้าหมาย 2.5-สถาบันมีการประเมินการสอนของอาจารย์ และ 7.1-ผู้นำมีศักยภาพอย่างเด่นชัดในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่เป้าหมาย ซึ่งสรุปประเด็นร่วมซึ่งเป็นจุดที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ควรพัฒนา ที่ได้จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา มี 8 จาก 31 ประเด็น ได้แก่ ประเด็น 1.5-สถาบันควรมีการยกระดับมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต 2.1-ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มากขึ้น 3.2-ควรพัฒนาอาจารย์ด้านคุณวุฒิ และตำแหน่งวิชาการ 4.2-ควรสนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัย และเผยแพร่งานวิจัย 5.2-ควรพัฒนาและออกแบบกิจกรรม โครงการที่สนองความต้องการของท้องถิ่น 6.1-ควรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม 7.2-ควรมีกุลยุทธ์เพื่อเตรียมพร้อมความเป็นมหาวิทยาลัย

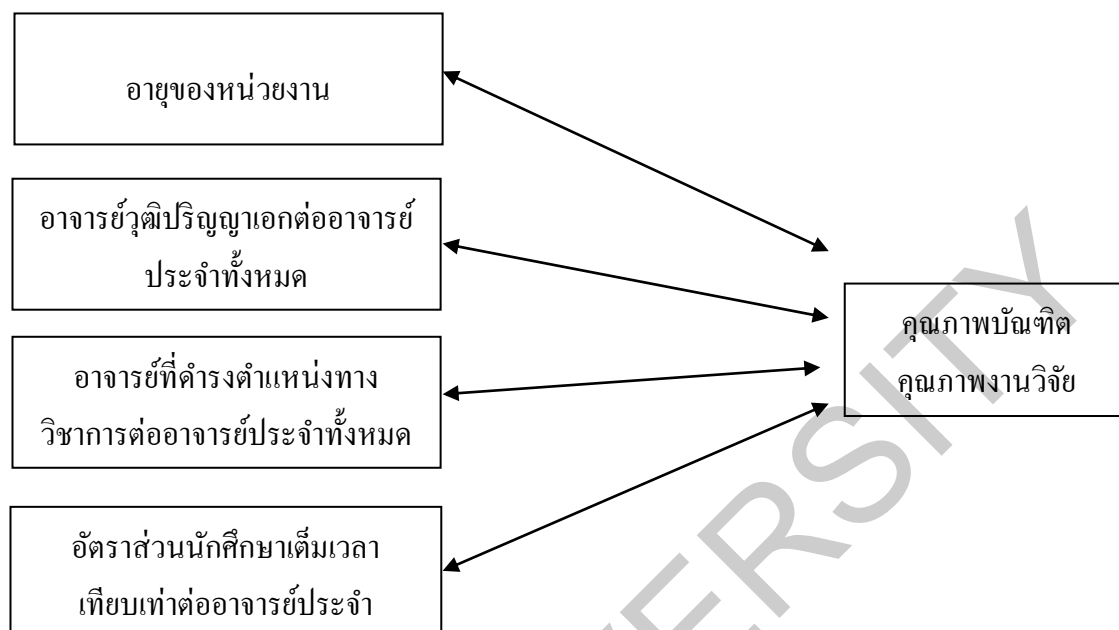
ที่สมบูรณ์ และ 8.1-ควรเน้นการประเมิน และการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาตน นอกจากนี้มีประเด็นที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชนควรต้องพัฒนาเพิ่มเติมอีก คือ ประเด็น 7.1-ควรพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏควรต้องพัฒนาเพิ่มเติมอีก คือ ประเด็น 3.1-การเพิ่มจำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษา ความแตกต่างตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ของ สมศ. ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านคุณภาพระหว่างกลุ่มสถาบัน และความไม่เสมอภาคในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งควรจะต้องได้รับการพัฒนาโดยเร่งด่วน

อจลรวรรณ นารถพนานนท์และคณะ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2548 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่หน่วยงานพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน ได้แก่ สาขาวิชาเอก บุคลิกภาพ และผลการเรียน และความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตในภาพรวม นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ รองลงมาคือด้านทักษะความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

กัญปรีณ ทองสามสี และนวลจิรา ภัทรรังรอง (2553) พบว่า อายุของหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า อาจารย์วุฒิปริญญาเอกมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยและคุณภาพบัณฑิต ส่วนอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ และอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า อายุหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ล้วนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยทั้งสิ้น และมีผลต่อการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอกที่ถูกเชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยจึงได้สรุปออกมาเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเชิงปริมาณโดยคณะผู้วิจัยได้รวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงานจากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพประจำปีการศึกษา 2554 และเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2555 จากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากคณะกรรมการที่ สมศ. แต่งตั้ง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน ดังแสดงตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร

กลุ่มสาขาวิชา	คณะ
กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ	คณะบริหารธุรกิจ
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ/ชีวภาพ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์/ สาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	คณะนิติศาสตร์
	คณะศิลปศาสตร์
	คณะรัฐศาสตร์
	คณะนิเทศศาสตร์
	วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำผลจากการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) เพียง 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพงานวิจัยและสร้างสรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณโดยคณะผู้วิจัยได้รวบรวมผลการดำเนินงานจากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพประจำปีการศึกษา 2554 และเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2555 จากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากคณะกรรมการที่ สมศ. แต่งตั้ง โดยรายละเอียดการรวบรวมข้อมูลมีปรากฏในคู่มือการจัดทำรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ส่วนหน่วยงานที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานและรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์ผู้ตีพิมพ์เอกสารต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ดังนี้ (Runyon and Other. 1996, 238 อ้างอิงมาจาก Cohen, 1988)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดเล็ก หรือมีความสัมพันธ์กันน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดปานกลาง หรือมีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -1.00 ถึง -0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่ หรือมีความสัมพันธ์กันสูง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา

ตาราง 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตกับปัจจัยอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ตัวแปร	คุณภาพบัณฑิต			
	สมศ 1	สมศ 2	สมศ 3	รวม
อายุหน่วยงาน	.026 (น้อย)	-.456 (ปานกลาง)	.236 (น้อย)	-.009 (น้อย)
อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด	.211 (น้อย)	.089 (น้อย)	-.415 (ปานกลาง)	-.251 (น้อย)
อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด	.193 (น้อย)	-.154 (น้อย)	-.570 (สูง)	-.348 (ปานกลาง)
อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ	.076 (น้อย)	-.378 (ปานกลาง)	.074 (น้อย)	-.079 (น้อย)

จากตาราง 2 พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า

บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี (สมศ.1) พบว่า อายุหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี (สมศ.1) อยู่ในระดับน้อย

คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (สมศ.2) พบว่า อายุหน่วยงาน อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (สมศ.2) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (สมศ.2) อยู่ในระดับน้อย

ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูงปานกลาง และอายุหน่วยงาน อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพงานวิจัยกับปัจจัยอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิ
ปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์
ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำใน
มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ตัวแปร	คุณภาพงานวิจัย			
	สมศ 5	สมศ 6	สมศ 7	รวม
อายุหน่วยงาน	.385 (ปานกลาง)	.384 (ปานกลาง)	.638 (สูง)	.599 (สูง)
อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำ ทั้งหมด	.120 (น้อย)	-.067 (น้อย)	.378 (ปานกลาง)	.186 (น้อย)
อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่อ อาจารย์ประจำทั้งหมด	.039 (น้อย)	.036 (น้อย)	.578 (สูง)	.277 (น้อย)
อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อ อาจารย์ประจำ	-.014 (น้อย)	.006 (น้อย)	.113 (น้อย)	.044 (น้อย)

จากตาราง 3 พบว่า อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ในขณะที่อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.5) พบว่า อายุหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.5) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.5) อยู่ในระดับน้อย

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ (สมศ.6) พบว่า อายุหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ (สมศ.6) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ผู้ตีพิมพ์งานวิจัยต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ (สมศ.6) อยู่ในระดับน้อย

ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) พบว่า อายุหน่วยงาน อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์ผู้ตีพิมพ์งานวิจัยต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับปานกลาง และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัย เรื่อง ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับปัจจัยอายุของหน่วยงาน อาจารย์ผู้ตีพิมพ์งานวิจัยต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ตัวแปร	คุณภาพบัณฑิต				คุณภาพงานวิจัย			
	สมศ1	สมศ2	สมศ3	รวม	สมศ5	สมศ6	สมศ7	รวม
อายุหน่วยงาน	.026 (น้อย)	-.456 (ปานกลาง)	.236 (น้อย)	-.009 (น้อย)	.385 (ปานกลาง)	.384 (ปานกลาง)	.638 (สูง)	.599 (สูง)
อาจารย์ผู้ตีพิมพ์งานวิจัยต่อ	.211	.089	-.415	-.251	.120	-.067	.378	.186
อาจารย์ประจำทั้งหมด	(น้อย)	(น้อย)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อย)	(น้อย)	(ปานกลาง)	(น้อย)
อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทาง	.193	-.154	-.570	-.348	.039	.036	.578	.277
วิชาการต่ออาจารย์ประจำ	(น้อย)	(น้อย)	(สูง)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อย)	(สูง)	(น้อย)
ทั้งหมด								

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	คุณภาพบัณฑิต				คุณภาพงานวิจัย			
	สมศ1	สมศ2	สมศ3	รวม	สมศ5	สมศ6	สมศ7	รวม
อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลา	.076	-.378	.074	-.079	-.014	.006	.113	.044
เทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ	(น้อย)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อย)	(น้อย)	(น้อย)	(น้อย)	(น้อย)

จากตาราง 4 พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า อายุของหน่วยงานและอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

บทที่ 5

สรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติคิยยะคริน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำผลจากการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพียง 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพงานวิจัยและสร้างสรรค์ การเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณโดยคณะผู้วิจัยได้รวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงานจากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพประจำปีการศึกษา 2554 และเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2555 จากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากคณะกรรมการที่ สมศ. แต่งตั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามรายละเอียดดังนี้

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมี

ความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เพราะว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการประกอบด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์จะมีประสบการณ์ในการทำวิจัยอยู่แล้ว และมองว่างานวิจัยเมื่อได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ออกสู่สาธารณะจะมีประโยชน์ทำให้งานวิจัยเพิ่มมากขึ้น จึงผลักดันให้นักศึกษานำเอา งานวิจัยของตนเองออกสู่เวทีสาธารณะ หรือมีการตีพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถผลักดัน ให้คุณภาพงานบัณฑิตในเรื่องงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่เพิ่มมากขึ้น

ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่อ อาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์ กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะว่าอายุของหน่วยงานเมื่อ คณะเปิดการเรียนการสอนมานานแล้วก็จะมีกระบวนการจัดการที่ดี ผู้บริหารมีประสบการณ์ทักษะ ในการทำงาน เห็นสภาพปัญหาในการทำงานกระบวนการจัดการภายในคณะอีกทั้งอาจารย์ที่ดำรง ตำแหน่งทางวิชาการทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์จะมีประสบการณ์ใน การเขียนเอกสาร หรือตำรา หนังสืออยู่แล้ว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถผลักดันให้คุณภาพงานวิจัยใน เรื่องการทำผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่อาจารย์วุฒิปริญญาเอก อัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำไม่มีผลมากนักที่จะกระตุ้นให้คุณภาพ งานวิจัยเพิ่มมากขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยปริญ ทองสามสี และนวลจิรา ภัทรรังรอง (2553) ที่พบว่าอายุของหน่วยงาน และร้อยละของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำ ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และใกล้เคียงกับ งานวิจัยของนงลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ เจตจำนงนุช (2548) ที่พบว่า ตัวแปรสภาพและบริบทมี ความสัมพันธ์กับตัวแปรคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนบุคลากรมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับสูงกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ส่วนจำนวนอาจารย์ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ มี ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน นอกจากนี้สถาบันที่เป็น มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีคุณลักษณะเด่นครบทั้ง 8 มาตรฐาน และมีจุดเด่นตั้งแต่ 13 ประเด็น จาก ประเด็นที่เป็นจุดเด่นทั้งหมด 28 ประเด็น ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและในกำกับ สถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน และสถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประเด็นที่เป็นจุดเด่นร่วมของ สถาบันอุดมศึกษาทั้งกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน และ

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ ได้แก่ ประเด็น บัณฑิตสำเร็จการศึกษาและมีงานทำ ก่อนข้างมาก 2.1-มีการเรียนการสอนเน้นการฝึกประสบการณ์และการปฏิบัติจริง 2.2-สถาบันจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.1-สถาบันสนับสนุนจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย 4.1-สถาบันมีนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัย นำเสนอ และเผยแพร่ 5.1-สถาบันให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน และเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน 6.1-สถาบันส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7.1-ผู้นำมีศักยภาพอย่างเด่นชัดในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่เป้าหมาย 7.2-บริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และ 8.1-บุคลากรทุกฝ่ายตระหนักใน ความสำคัญของการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ประเด็นที่เป็นจุดเด่นในกลุ่ม มหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ แต่ไม่เป็นจุดเด่นของสถาบันส่วนใหญ่กลุ่มมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรต้องพัฒนา คือ ประเด็น 1.3-สถาบันกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตอย่างชัดเจน และมีความพยายามทำให้บรรลุเป้าหมาย 2.5-สถาบันมีการประเมินการ สอนของอาจารย์ และ 7.1-ผู้นำมีศักยภาพอย่างเด่นชัดในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่เป้าหมาย ซึ่งสรุป ประเด็นร่วมซึ่งเป็นจุดที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ควรพัฒนา ที่ได้จากรายงานผลการประเมิน คุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สถาบันควรมีการยกระดับมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ควร สนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มากขึ้น ควรพัฒนาอาจารย์ด้านคุณวุฒิและ ตำแหน่งวิชาการ ควรสนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัย และเผยแพร่งานวิจัย ควรพัฒนาและออกแบบ กิจกรรมโครงการที่สนองความต้องการของท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ควรมีกิจกรรมเพื่อเตรียมพร้อมความเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ และ 8.1-ควรเน้นการประเมิน และการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาดน นอกจากนี้มีประเด็นที่ สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชนควรต้องพัฒนาเพิ่มเติมอีก คือ ควรพัฒนา บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยควรต้อง พัฒนาเพิ่มเติมอีก คือ ประเด็นการเพิ่มจำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานอุดมศึกษา ความแตกต่างตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ของ สมศ. ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านคุณภาพระหว่างกลุ่มสถาบัน และความไม่เสมอภาค ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งควรจะต้องได้รับการพัฒนาโดยเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยส่งเสริมการฝึกอบรม การวิจัยค้นคว้าในสาขาวิชาการและวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และมีนโยบายสนับสนุนให้เพิ่มผลงานวิจัยโดยใช้บัณฑิตศึกษาเป็นฐานกำหนดโครงการความเป็นเลิศ จัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการวิจัย เช่น คลินิกวิจัย จัดตั้งกองทุนวิจัย กำหนดให้งานวิจัยเป็นดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) ของอาจารย์ และกระจายอำนาจให้หัวหน้าสาขาบริหารจัดการงานวิจัยเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อนำนโยบายไปสู่แนวทางการปฏิบัติอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในอุดมศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน

บรรณานุกรม

- กาญจนา มณีแสง. (2542). *คุณภาพบัณฑิตและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. รายงานการวิจัยจากเงินงบประมาณรายได้ประจำปี 2540. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุลทรัพย์ อุณหะจิริงรักษ์. (2549). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- จุฑา เทียนไทย และจินตนา ชาญชัยศิลป์. (2544). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ เจตจำนงนุช. (2548). *การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2543). *คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา*. เชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สำนักประกันคุณภาพการศึกษา. (2547). *คู่มือประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (2549). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่*. สงขลา
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (2554). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่*. สงขลา
- สมคิด พรหมชัย และสุพัทธ์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: จตุพรดีไซน์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: บริษัทจุดทองจำกัด
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม พ.ศ.2554-2558 ระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

- สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา. (2544). *นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สภาดปพร้าว
- อจจรวรรณ นารณพนานนท้และคณะ. (2548). *คุณภาพบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี การศีกษา 2548*. รายงานการวิจัยกองแผนงาน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). *การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Runyon, Richard P. and Other. (1996). *Fundamentals of Behavioral Statistics*. U.S.A. : McGraw-Hill.

HATYAI UNIVERSITY

ภาคผนวก
การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

เจตน์ศุขยี่ สังกพันช์, ประยูร เทพนวล, ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี, เพ็ญสุข เกตุมณี และ
สุดาพร ทองสวัสดิ์. (2557). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพ
งานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาวิทยาลัยวิชาการระดับชาติ ครั้งที่
5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (หน้า 2023-
2039). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

2023

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

Factor of the relationship between quality graduates and quality research

เจตน์สถิตย์¹, สังข์พันธ์¹, ประยูร เทพนวล², ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี³, เพ็ญสุข เกตุมณี⁴ และสุตาพร ทองสวัสดิ์⁵

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ประชากรเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติติยะะคริน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำผลจากการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัยโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพียง 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพงานวิจัยและสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูง

¹ นักวิจัยประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

² ผศ.ดร., อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

³ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

⁴ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

⁵ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

2024

ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุของหน่วยงานและอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต คุณภาพงานวิจัย ประเมินคุณภาพ

Abstract

This research aims to study the relationship between quality graduates and quality research on the age of the agency PhD. per faculty full-time teachers Academic teachers tenured teacher of all. And the ratio of students per full-time equivalent faculty in Hatyai University. Populations are 7 Faculty in academic year 2011-2012 of Hatyai University. Faculty of Business School Faculty of Liberal Arts and Education Faculty of Law Faculty of Science and Technology Faculty of Political Science Faculty of Communication Arts and Didyasarin International College. The tools used in this research are external assessment. The researchers were the results of the external assessment of the university. The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), only two standards include standards for quality first graduates Research and standards for quality and creativity. Statistics were Analysis of correlation coefficients Pearson (Pearson Correlation Coefficient).

The findings showed academic teachers tenured faculty all have a relationship with the University as a whole was moderate. The age of the agency, The PhD. Per faculty full-time teachers. And the ratio of students per full-time equivalent teacher has a relationship with the University as a whole is less. Considering it was found that teachers holding

2025

academic faculty and all graduates were correlated with quality research and creative works that have been published or disseminated were high. The age of the agency, The Ph.D per faculty full-time teachers, and the ratio of students per full-time equivalent teacher quality were correlated with the least degree level to moderate.

While the age of the agency's relationship with the overall research quality was high. The Ph.D per faculty full-time teachers, Academic teachers tenured teacher of all, and the ratio of students per full-time equivalent teachers correlated with research quality were less. Considering it was found that the age of the agencies and the academic teachers tenured faculty all have relationships with quality research papers that have been certified were high. The Ph.D per faculty full-time teachers and the ratio of students per full-time equivalent teachers correlated with research quality was low to medium.

Keywords: Quality Positron, Quality Research, Evaluation

บทนำ

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามหมวด 6 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน โดยคงหลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 3 ที่ได้ระบุว่าการประกันคุณภาพภายนอกให้คำนึงถึงจุดมุ่งหมาย เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงและมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติโดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และคำนึงถึงความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรารถนา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจ

2026

ด้านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อรายงานระดับคุณภาพและผลการพัฒนาในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา กรอบแนวทาง และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้ง ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมและการขึ้นสู่สังคมของสถานศึกษาตามนโยบาย ของภาครัฐ และเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ. 2554)

มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดระดับความสำเร็จ ของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ของสถาบันอุดมศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาร้อยละของบัณฑิตระดับที่ได้อ่านทำ หรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ร้อยละของบัณฑิตที่ได้อ่านทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา ระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตของผู้ใช้ บัณฑิตก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องทำการศึกษาค้นหาข้อมูล เพื่อใช้ในการ ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 นอกจากนั้นยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ดังนั้น การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ต่างแสวงหาความเป็นเลิศในแบบของตน และเมื่อพิจารณา ประเด็นที่วัดคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยเป็น ประเด็นที่สำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้ความสำคัญ และถ้ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งประสบ ความสำเร็จสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่มุ่งหวังไว้ ย่อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และในกรณีที่มีการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยในด้านการ จัด การศึกษาทำได้อย่างเข้มแข็ง เต็มไปด้วยพลัง ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

นอกจากนี้ผลการวิจัยของกันยปริน ทองสามสี และนวลจิรา ภักธรังรอง. (2553) พบว่า อายุของหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า อาจารย์ยู่ฉิมปิบุญญาเอก มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยและคุณภาพบัณฑิต ส่วนอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า

2027

ต่ออาจารย์ประจำ และอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัย และเช่นเดียวกับนงลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ เจตจำนงนุช (2548) ได้ศึกษา รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับอุดมศึกษา พบว่า ตัวแปรสภาพและบริบทมีความสัมพันธ์กับตัวแปรคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนบุคลากร และจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ส่วนจำนวนพื้นที่ทั้งหมด จำนวนอาจารย์ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวนหลักสูตร จำนวนงบประมาณที่ได้รับ และจำนวน คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน ในขณะที่จำนวนสาขาวิชา และจำนวนหน่วยงานในสถาบันมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยกับตัวแปรคุณภาพสถาบัน

มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงและผลิตบัณฑิตในภูมิภาคภาคใต้ของไทยเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2540 จากการเป็นวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่ และมีระบบประกันคุณภาพภายในตามแนวทางของทบวงมหาวิทยาลัยและเชื่อมโยงกับระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และได้มีการประเมินตนเอง และขณะเดียวกันมีความพร้อมที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. โดยได้รับประเมินรอบแรกระหว่างปีพ.ศ.2544-2548 ในปีพ.ศ. 2547 รอบที่สองระหว่างปีพ.ศ. 2549-2553 โดยมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 13-15 กันยายน 2549 ซึ่งในขณะนั้นมีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย 6 คณะ 10 หน่วยงานสนับสนุน เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 10 สาขาวิชา และบัณฑิตศึกษา 2 สาขาวิชา มีนักศึกษาทั้งหมด 4,588 คน เป็นนักศึกษาปริญญาตรี 4,425 คน ปริญญาโท 163 คน มีงบประมาณรายได้ 172.3 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่าย 117.9 ล้านบาท ซึ่งผลการประเมินตามรายมาตรฐานระดับสถาบัน พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มหาวิทยาลัยให้ค่าน้ำหนักมากที่สุด (ร้อยละ35) มีผลการประเมินระดับดี ได้ค่าคะแนนภาพรวมระดับสถาบันเท่ากับ 3.87 ส่วนผลการประเมินมาตรฐานด้านงานวิจัย มีผลการประเมินระดับพอใช้ ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาขาเท่ากับ 2.60 (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยมหาดใหญ่, 2549) และต่อมาในปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาในรอบที่สามระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558 โดยมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินภายนอกระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน 2554 ซึ่งมีอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยรวม 191 คน (ลาศึกษาต่อ 19 คน) จำแนกเป็นอาจารย์วุฒิปริญญาเอก 14 คน ปริญญาโท 159 คน และปริญญาตรี 18 คน โดยมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 6.5 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 10 คน และอาจารย์ 173.5 คน และมีบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 241 คน มีนักศึกษาทุกระดับทุกชั้นปี รวม 5,710 คน โดยเป็นระดับ

2028

ปริญญาตรี 5,142 คน ระดับบัณฑิตศึกษา 568 คน โดยเปิดสอน 30 สาขาวิชา ระดับปริญญาตรี 25 สาขาวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา 5 สาขาวิชา จาก 8 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติดิษยะธริน และบัณฑิตวิทยาลัย มีอาคารรวม 8 หลัง รวมพื้นที่ใช้สอยจำนวน 45,333.50 ตารางเมตร (มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่, 2554)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามขึ้นมาว่า องค์ประกอบหรือสาเหตุใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งในการให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ในการผลิตบัณฑิตและงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนพัฒนาที่เหมาะสม และก้าวสู่ความเป็นเลิศในฐานะมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์ผู้ผลิตปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบกับต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

หลักการและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2544) ได้สรุปหลักการและนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ตั้งแต่มีการก่อตั้งทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีการดำเนินนโยบายงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เน้นการควบคุมคุณภาพของหลักสูตรเป็นสำคัญ ยังไม่มีระบบควบคุมคุณภาพที่ครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา กระทั่งเมื่อวันที่ 28-29 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ในการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จึงได้มีการเสนอหลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทยขึ้นเป็นครั้งแรก และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการด้านคุณภาพการศึกษาอย่างมีระบบและมีกลไกที่เหมาะสม ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 ดังนี้

2029

1. ทบวงมหาวิทยาลัยจะพัฒนาให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นหลักการของการให้ สถาบันอุดมศึกษามีระบบการควบคุมคุณภาพทางวิชาการและปรับปรุงการปฏิบัติการกิจทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสถียรภาพทางวิชาการและอัสสภาพในการดำเนินงานที่สังคม หรือหน่วยงานภายนอกยังคงเข้าไปตรวจสอบได้ อันจะนำมาซึ่งความมีมาตรฐานทางการศึกษาที่เป็น ที่ยอมรับในระดับสากลและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้ โดยจะได้มีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อกำกับดูแลและบริหารงานด้าน มาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา

2. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา มีการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาขึ้นภายในสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพ (quality control) ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผล ต่อคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมขึ้น ทั้งนี้ แต่ละสถาบันอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามความเหมาะสม

3. ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการดำเนินการ โดยแต่ละสถาบันอาจนำไปปรับปรุงหรือ พัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการของแต่ละสถาบันได้ตามความจำเป็น

4. เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบันได้รับการยอมรับจาก หน่วยงานภายนอกโดยกว้างขวางและเป็นการแสดงถึงควมมีคุณภาพของการจัดการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีกลไกของการตรวจสอบ และประเมินผลระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา (quality audit) ที่แต่ละสถาบันได้จัดให้มีขึ้น ทั้งในระดับสถาบันและคณะวิชา แล้วให้การ รับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

5. ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และ ภาคเอกชน รวมทั้งสมาคมวิชาการหรือสมาคมวิชาชีพ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

6. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสาร และผลจากกิจกรรม การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกให้ได้รับทราบถึง มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับนักศึกษาและผู้ปกครอง ในการเลือกสถานศึกษา เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและ

2030

ทรัพยากรต่าง ๆ แก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีความตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพโดยสม่ำเสมอ

กระบวนการและระบบของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา (2553) กำหนดกระบวนการและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1. กระบวนการประกันคุณภาพ มีขั้นตอน ดังนี้

การควบคุมคุณภาพภายใน (internal quality control) เป็นส่วนที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมคุณภาพภายในขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ถือเป็นขั้นของการดำเนินงานภายในองค์กรที่เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน

การตรวจสอบคุณภาพ (quality auditing) เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบคุณภาพภายในที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีขึ้น ถือเป็นตรวจสอบเชิงระบบ โดยมีจุดเน้นเพื่อพิจารณาว่าสถาบันได้มีระบบควบคุมคุณภาพหรือไม่ มีการพัฒนาไปมากน้อยเพียงใด และมีขั้นตอนที่เชื่อถือได้ว่าการดำเนินงานของสถาบันมีคุณภาพ ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณภาพนั้นหมายถึงการตรวจสอบผลการดำเนินงานควบคุมคุณภาพทั้งจากภายในหรือภายนอก ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย/คณะวิชากำหนดไว้หรือไม่

การประเมินคุณภาพ (quality assessment) เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินการของคณะวิชาโดยภาพรวมว่าเมื่อมีการใช้ระบบประกันคุณภาพหรือระบบควบคุมคุณภาพแล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด

2. ระบบของการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

การประกันคุณภาพภายใน คือ กิจกรรมการควบคุมคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา โดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มี 3 องค์ประกอบ คือ (1) การควบคุมคุณภาพ (2) การตรวจสอบคุณภาพ และ (3) การประเมินคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายนอก คือ การดำเนินการตามระบบคุณภาพภายใน พร้อมทั้งทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลทั้งระบบ โดยหน่วยงานจากภายนอกเพื่อประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินกิจกรรมตามภารกิจอย่างมีคุณภาพ โดยมีองค์ประกอบ คือ (1) การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน (2) การประเมินคุณภาพ และ (3) การให้การรับรอง

2031

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

หลักการและวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), (2549) ได้สรุปหลักการและวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา

1.1 พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลักการจัดการศึกษา

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.4 หลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา

- 1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนท้องถิ่น

- 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ทุกระดับและประเภทการศึกษา

4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

2032

6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2. หลักการประเมินคุณภาพ

เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของอุดมศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งเพื่อความอยู่รอด เพื่อการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันทั้งในระยะสั้น และระยะยาวของประเทศ เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่องก็คือ การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งการประเมินคุณภาพภายนอก สถาบันอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา รูปแบบและวิธีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินการจับผิด หรือการให้คะแนน-ให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (Evidence-based) และมีความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability)
3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้เอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

3. วัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการกิจด้านต่าง ๆ
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

2033

4. เพื่อรายงานสถานภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถาบัน
อุดมศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและประเมิน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่
สำนักงานกำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน
ต้นสังกัด

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของสถาบันอุดมศึกษา
เงื่อนไขของความสำเร็จ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้ง นวัตกรรมและการปฏิบัติที่ดีของสถาบัน
อุดมศึกษา

3. เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถาบัน
อุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

4. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายใน
อย่างต่อเนื่อง

5. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับ
มาตรฐานสากลและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามจุดเน้นและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

2. การใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ

3. การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การผลิต
บัณฑิตทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับ
ความต้องการของสังคมและประเทศ

4. นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้อง
และเป็นระบบ

5. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็น
ระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการการศึกษา

2034

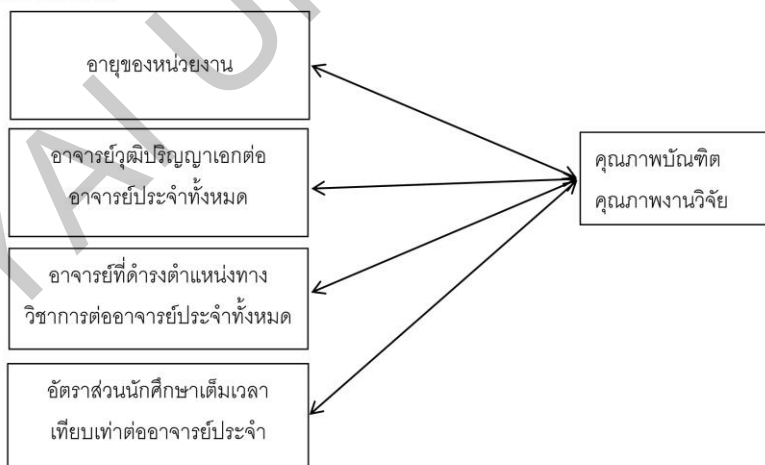
ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก เชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษานี้ มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประเภท และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้ (สำนักงาน มาตรฐานอุดมศึกษา, 2553)

การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานที่มหาวิทยาลัย/สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปี และรายงานอื่นๆ อันเป็นผลจากการประกันคุณภาพ ภายในของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา การตรวจสอบข้อมูล เอกสาร หลักฐาน และตรวจเยี่ยม มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) ให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพและ มาตรฐานของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

กรอบแนวคิด

2035

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 7 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติติดยะศรีน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำผลการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพียง 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต และมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพงานวิจัยและสร้างสรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณโดยคณะผู้วิจัยได้รวบรวมผลการดำเนินงานจากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพประจำปีการศึกษา 2554 และเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2555 จากรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากคณะกรรมการที่ สมศ. แต่งตั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ดังนี้ (Runyon and Other. 1996, 238 อ้างอิงมาจาก Cohen. 1988)

2036

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดเล็ก หรือมีความสัมพันธ์กันน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดปานกลาง หรือมีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -1.00 ถึง -0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง สหสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่ หรือมีความสัมพันธ์กันสูง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยใน สถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ดังแสดงตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพงานวิจัยกับอายุของ หน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำใน มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ตัวแปร	คุณภาพบัณฑิต				คุณภาพงานวิจัย			
	สมศ1	สมศ2	สมศ3	รวม	สมศ5	สมศ6	สมศ7	รวม
อายุหน่วยงาน	.026 (น้อย)	-.456 (ปานกลาง)	.236 (น้อย)	-.009 (น้อย)	.385 (ปานกลาง)	.384 (ปานกลาง)	.638 (สูง)	.599 (สูง)
อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่อ อาจารย์ประจำทั้งหมด	.211 (น้อย)	.089 (น้อย)	-.415 (ปานกลาง)	-.251 (น้อย)	.120 (น้อย)	-.067 (น้อย)	.378 (ปานกลาง)	.186 (น้อย)
อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการต่ออาจารย์ ประจำทั้งหมด	.193 (น้อย)	-.154 (น้อย)	-.570 (สูง)	-.348 (ปานกลาง)	.039 (น้อย)	.036 (น้อย)	.578 (สูง)	.277 (น้อย)
อัตราส่วนนักศึกษาเต็ม เวลาเทียบเท่าต่อ อาจารย์ประจำ	.076 (น้อย)	-.378 (ปานกลาง)	.074 (น้อย)	-.079 (น้อย)	-.014 (น้อย)	.006 (น้อย)	.113 (น้อย)	.044 (น้อย)

จากตาราง 1 พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) อยู่ในระดับสูง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุของหน่วยงานและอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

สรุป

ผลการวิจัยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุของหน่วยงาน อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการประกอบด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์จะมีประสบการณ์ในการทำวิจัยอยู่แล้ว และมองว่างานวิจัยเมื่อได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ออกสู่สาธารณะจะมีประโยชน์ทำให้งานวิจัยเพิ่มมากขึ้น จึงผลักดันให้นักศึกษานำเอางานวิจัยของตนเองออกสู่เวทีสาธารณะ หรือมีการตีพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถผลักดันให้คุณภาพงานบัณฑิตในเรื่องงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่เพิ่มมากขึ้น

ในขณะที่อายุของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด และอัตราส่วนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำมีความสัมพันธ์

กับคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะว่าอายุของหน่วยงาน เมื่อคณะเปิดการเรียนการสอนมานานแล้วก็จะมีกระบวนการจัดการที่ดี ผู้บริหารมีประสบการณ์ ทักษะในการทำงาน เห็นสภาพปัญหาในการทำงานกระบวนการจัดการภายในคณะอีกทั้งอาจารย์ที่ ดำรงตำแหน่งทางวิชาการทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์จะมีประสบการณ์ ในการเขียนเอกสาร หรือตำรา หนังสืออยู่แล้ว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถผลักดันให้คุณภาพงานวิจัยใน เรื่องการทำผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่อาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญเอก อัตรานักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำไม่มีผลมากนักที่จะกระตุ้นให้คุณภาพ งานวิจัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยปริญ ทองสามสี และนวลจิรา ภัทรังรอง (2553) ที่พบว่าอายุของหน่วยงาน และร้อยละของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่ออาจารย์ประจำทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิตด้านงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ.3) และคุณภาพงานวิจัยด้านผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ.7) อยู่ในระดับสูง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยส่งเสริมการฝึกอบรม การวิจัยค้นคว้าในสาขาวิชาการและวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และมีนโยบาย สนับสนุนให้เพิ่มผลงานวิจัยโดยใช้บัณฑิตศึกษาเป็นฐานกำหนดโครงการความเป็นเลิศ จัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการวิจัย เช่น คลินิกวิจัย จัดตั้งกองทุนวิจัย กำหนดให้งานวิจัยเป็นดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) ของอาจารย์ และกระจายอำนาจให้หัวหน้าสาขาบริหารจัดการงานวิจัย เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อนำนโยบายไปสู่แนวทางการปฏิบัติอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน อุดมศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน

เอกสารอ้างอิง

กันยปริญ ทองสามสี และนวลจิรา ภัทรังรอง. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพงานวิจัย: กรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 16, (2). มีนาคม-เมษายน.

2039

- กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. (2542). สภาพแวดล้อมการเรียนรู้การสอนของคณะบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตรี ภูตระกูล. (2550). ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา สิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. รายงานการวิจัยคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และ วรณี เจตจำนงษ์. (2548). การสังเคราะห์รายงานและประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. รายงานการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สมศ. ประจำปีงบประมาณ 2547. กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยมหาดไทย. (2549). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดไทย. สงขลา.
- มหาวิทยาลัยมหาดไทย. (2554). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดไทย. สงขลา.
- สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2553). คู่มือมาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม พ.ศ.2554-2558 ระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.
- สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา. (2544). นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- Runyon, Richard P. and Other. (1996). *Fundamentals of Behavioral Statistics*. U.S.A. : McGraw-Hill.

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายเจตน์สฤณี สังขพันธ์

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย ภาคโปสเตอร์

เรื่อง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพบัณฑิต
และคุณภาพงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 5
มอไว้ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2557

(ดร.วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเจตน์สฤณี สังขพันธ์
คุณวุฒิ	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนามนุษย์และสังคม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่ง	นักวิจัยคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์
หน่วยงานที่สังกัด	คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
โทรศัพท์	085-5959400
E-mail	sapichai@yahoo.com

ผลงานทางวิชาการ

1. รางวัลด้านวิชาการ/ด้านวิจัยที่ได้รับ

29-30 มกราคม 2558 ได้รับรางวัลดีเด่น การนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในฐานะตัวแปรกลางระหว่างปัจจัยกระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเทศบาลนครหาดใหญ่ เขต 4 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. การประชุมทางวิชาการระดับชาติ พะเยาวิชัย ครั้งที่ 4 วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญาเงาะเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา

29-30 มกราคม 2558 ได้รับรางวัลดีเด่น การนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการลักลอบและปิดบังอำพรางน้ำมันเถื่อนข้ามชาติในพื้นที่ด่านชายแดนภาคใต้ไทย-มาเลเซีย. การประชุมทางวิชาการระดับชาติ พะเยาวิชัย ครั้งที่ 4 วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญาเงาะเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา

8 สิงหาคม 2558 ได้รับรางวัลการนำเสนอผลงานวิจัยดีเด่น ภาคบรรยาย เรื่อง กระบวนการเรียนรู้เพื่อสืบทอดวิถีโหนด-นา-เลผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลท่าหิน อำเภอสตงพระ จังหวัดสงขลา. การประชุมวิชาการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2558 หัวข้อ “การวิจัยสถาบันเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ” วันที่ 8 สิงหาคม 2558 ณ อาคารพจน์ สารสิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

2. บทความตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ

Kettawa Boonprakarn, Jedsarid Sangkapan, Benjaporn Deekhuntod & Nuntharat Suriyo (2014, March) “Flowers of the Dawn”: Mediator and Facilitators of Social Justice for Transnational Laborers in the Thai-Burmese Borderland of Mae Sot District, Tak Province, Thailand. *Asian Social Science* 10 (6) pp 7-18 (ฐานข้อมูล Scopus)

Kettawa Boonprakarn, Kasetchai Laeheem and Jedsarid Sangkapan. (2015) Otherness: The Primary Cause of the Unrest Problem in the Three Southern Border Provinces of Thailand. *Asian Social Science*. 11(15), 1-10. (ฐานข้อมูล Scopus)

3. บทความตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และเก็ดฉา บุญปรากการ (2554, กรกฎาคม-ธันวาคม) บาดัก (เลกโตบา) จากมนุษย์กึ่งคนสู่กระบวนการกลายเป็นสินค้าภายใต้กระแสการท่องเที่ยว วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 4 (2), 92-109

เก็ดฉา บุญปรากการ เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ สุณีย์ บุญกำหนด และนันทรัฐ สุริโย (2554, มกราคม – มิถุนายน) บทวิจารณ์หนังสือ “หุ่นน้ำเวียดนาม” วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. 4 (1), 83-92.

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และเก็ดฉา บุญปรากการ (2555, มกราคม-มิถุนายน) บทวิจารณ์หนังสือ “ระหัดวิดน้ำลำตะคอง: สัญลักษณ์ของเทคโนโลยีพลังน้ำพื้นบ้าน” The Lam Takhong Water Wheel: The Semiotics of a Traditional Hydropower Technology วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. 5 (1), 124-134.

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ วัชร จรูญสวัสดิ์ และเก็ดฉา บุญปรากการ (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม) คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 5 (2), 78-91

เก็ดฉา บุญปรากการ อภิรักษ์ จันทรวงศ์เอมอร เจียรมาศเจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และนันทรัฐ สุริโย (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม) ปัจจัยและกลไกที่เอื้อต่อการก่อตั้งกลุ่มธนาคารปลา และการขยายเครือข่ายของกลุ่มผู้เลี้ยงปลาในกระชังในทะเลสาบสงขลา. วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 5 (2) , 78-91

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และเก็ดฉา บุญปรากการ. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). บทวิจารณ์หนังสือ “อนาคตอันเก่าแก่:บทเรียนจากวิถีธรรมชาติดินแดนชิเบตน้อย”วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 5 (2), 189-204.

เจตน์สฤษฎี สัจพันธ์ เกิดถา บุญปรากการ และสุภาวดี ธรรมรัตน์ (2556, มกราคม-มิถุนายน) พฤติกรรมทางการเงินกับการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่* 6 (ฉบับพิเศษ), 62-84.

เจตน์สฤษฎี สัจพันธ์ (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม) การพัฒนากระแสหลัก : ภัยร้ายไร้พรมแดน ความผูกพันและสิ่งแวดล้อม *วารสารชุมชนศึกษา* 1(2), 183-192.

เกิดถา บุญปรากการ และเจตน์สฤษฎี สัจพันธ์ (2556, มกราคม-มิถุนายน) บทวิจารณ์หนังสือ “วิจัยอีสาน: วิถีวิทยากับการศึกษาลังทางสังคมในภาคอีสาน” เขียนโดยพัฒนา กิตติอาษา *วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่* 6 (ฉบับพิเศษ), 182-190.

เกิดถา บุญปรากการ อภิรักษ์ จันทรวงศ์ เจตน์สฤษฎี สัจพันธ์ และนันทรัฐ สุริโย (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม) เมื่อปลาหายไปจากทะเลสาบสงขลาชาวประมงพื้นบ้านมีกลวิธีในการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดภายใต้ภาวะขาดแคลนอย่างไร *วารสารศิลปศาสตร์* 5(2), 187-101 (ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1)

เกิดถา บุญปรากการ สุณีย์ บุญกำเนิด เจตน์สฤษฎี สัจพันธ์ และนันทรัฐ สุริโย (2557) ภาลปฏิบัติการของวาทกรรมการพัฒนาชุมชนเกาะบูโหล่นดอน *วารสารพัฒนาสังคม* 16(2), 1-20.

เจตน์สฤษฎี สัจพันธ์. (มกราคม-มิถุนายน 2559). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการตลาดน้ำคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 33 (1)

4. บทความวิจัยตีพิมพ์ในเอกสารการสัมมนาระดับนานาชาติ

Factors Affecting Students Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University In *The 3rd International Conference on Humanities and Social Sciences April 2, 2011 at Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University*. Songkhla: Prince of Songkla University.

Kettawa Boonprakarn, Benjaporn Deekhuntod, Jedsarid Sangkaphan, and Nuntharat Suriyo (2012) “Flowers of the Dawn”: Brokers of Morality of Transnational Laborers in the Thai-Burmese Borderland of Mae Sot In *Seventh International Conference on Applied Ethics (October 26-28, 2012) Risk, Justice and Liberty on 27 October 2012 at Hokkaido University, Sapporo, Japan Sapporo, Japan : Center for Applied Ethics and Philosophy, Graduate School of Letters, Hokkaido*

Jedsarid Sangkapan, Kettawa Boonprakarn, Chutima Wannngbenmud, Ratchata Tamcharean, Supawadee Tammarat, and Kanorakha Chantarawongkitti (2014) Animal Lottery – Women - Gambling and the Economy Propulsion Outside System...Who says that is a Man Story? In *The APSA 2014 conference “TRANSFORMING SOCIETIES: CONTESTATIONS AND CONVERGENCES IN ASIA AND THE PACIFIC”*, 15-16 February 2014 in Chiang Mai, Thailand. Chiang Mai, Thailand : Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD)Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

Kettawa Boonprakarn, Jedsarid Sangkapan, Chutima Wannngbenmud, Benjaporn Deekhuntod, Nuntharat Suriyo, Supawadee Tammarat, and Kamolwan Cheunchujai (2014) “Border” “Ethnicity” “Traditional Custom” : To Escape the Power of State in Thai-Burmese Borderland. In *The APSA 2014 conference “TRANSFORMING SOCIETIES: CONTESTATIONS AND CONVERGENCES IN ASIA AND THE PACIFIC”*, 15-16 February 2014 in Chiang Mai, Thailand. Chiang Mai, Thailand : Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD)Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

Chutima Wannngbenmud, Kettawa Boonprakarn, Jedsarid Sangkapan, and Supawadee Tammarat. (2014) The Impact of IMT-GT Development Policies: The Transitional from Rice Fields and the Utilization of Forest to Rubber and Palm Oil Plantations. In *The APSA 2014 conference “TRANSFORMING SOCIETIES: CONTESTATIONS AND CONVERGENCES IN ASIA AND THE PACIFIC”*, 15-16 February 2014 in Chiang Mai, Thailand. Chiang Mai, Thailand : Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD)Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

Jedsarid Sangkapan, Kettawa Boonprakarn, Patcharawadee Promduang, Chutima Wannngbenmud, Woraluck Lalitsasivimol, Nukool Chinfuk and Nan Thaniwattananon. (2015) Factor of Politic Socialization as an Influential Mediator over Thai Political Participation of Students at Prince of Songkhla University. In *7th International Conference on Humanities and Social Sciences “ASEAN 2015: Challenges and*

Opportunities”, 5-6 June 2015 in Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University (pp 317-323)

Yanyong Kodcharat, Jedsarid Sangkapan,s and Kulaya Sriyom. (2015). Compared Adjustment of the First Year Undergraduates in the Southern Border Provinces. In *7th International Conference on Humanities and Social Sciences “ASEAN 2015: Challenges and Opportunities”*, 5-6 June 2015 in Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University (pp 394-405)

Chutima Wangbenmad and Jedsarid Sangkapan. (2015). Entrepreneurial Competencies of MBA Students - A Study in Songkhla Thailand. In *7th International Conference on Humanities and Social Sciences “ASEAN 2015: Challenges and Opportunities”*, 5-6 June 2015 in Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University (pp 629-635)

Woraluck Lalitsasivimol, Nukool Chinfuk, Prachyakorn Chaiakot, and Jedsarid Sangkapan. (2015). The Distribution for Illegal Transnational Petrol Importation Business of Retailers in Thailand-Malaysia Southern Border Customhouses. In *7th International Conference on Humanities and Social Sciences “ASEAN 2015: Challenges and Opportunities”*, 5-6 June 2015 in Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University (pp 549-555)

5. บทความวิจัยตีพิมพ์ในเอกสารการสัมมนาระดับชาติ

เจตน์สตยธัญ สัจจพันธ์ และเกษตรชัย และหิม. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยด้านจิตพิสัยและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาดใหญ่วิชาการครั้งที่ 2 วันที่ 12 พฤษภาคม 2554 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

เจตน์สตยธัญ สัจจพันธ์ เกษตรชัย และหิม เกิดฉวา บุญปรากร และชุติมา หวังเบญจหมัด. (2556). โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ชุดิมา หวังเบญหมัด เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ และเลิศพงษ์ ปานรัตน์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (หน้า 153-164) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ทัศนีย์ ประธาน มณีรัตน์ รัตนพันธ์ ทิรัสมัชชา พิพัฒน์เพ็ญ สนั่น ยามาเจริญ พงศ์พัฒน์ ฉายศิริพันธ์ เจริจา บุญวรรณ โฉม สุดารัตน์ วงศ์กระจ่าง นิตยา ศรีพล ตรีภูมิ ภูเกี่ยม ยารอนะ ศรีอาหมัด และเจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์. (2556). ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (หน้า 468-481) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ เกิดถา บุญปรากฏ และชุดิมา หวังเบญหมัด. (2556) ผลกระทบการใช้โปรแกรมสนทนาออนไลน์ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ เกิดถา บุญปรากฏ รัชดา ธรรมเจริญ และสุภาวดี ธรรมรัตน์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค่าใช้จ่ายกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 ปีการศึกษา 2556 วันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2556 ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (หน้า 151-162) อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เกิดถา บุญปรากฏ เจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ เบญจพร ดีขุนทด และนันทรัฐ สุริโย. (2556). เส้นทางชีวิตของแรงงานข้ามชาติและการสร้างเครือข่ายทางสังคมกับขงจื่อในพื้นที่ชายแดนแม่สอด. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 ปีการศึกษา 2556 วันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2556 ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (หน้า 163-175) อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดฉวา บุญปรากฏ เบญจพร ดิขุนทด ชุตินา หวังเบญหมัด และสุภาวดี ธรรมรัตน์. (2556). ภาวะลอดรัฐในเมืองชายแดนแม่สอดของแรงงานข้ามชาติกับดอกไม้แห่งรุ่งอรุณ. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 14 วันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2556 ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (หน้า 25-36)
อุบลราชธานี: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดฉวา บุญปรากฏ ชุตินา หวังเบญหมัด รัชดา ธรรมเจริญ สุภาวดี ธรรมรัตน์ และนันทรัฐ สุริโย. (2557). สิทธิการเข้าถึงทรัพยากรประมงของชุมชนประมงรอบทะเลสาบสงขลา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สุภาวดี ธรรมรัตน์ เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดฉวา บุญปรากฏ ชุตินา หวังเบญหมัด รัชดา ธรรมเจริญ และนันทรัฐ สุริโย. (2557). “ควายไล่ทุ่งทะเลน้อย”: วิถีควาย...วิถีคนที่เปลี่ยนไป. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดฉวา บุญปรากฏ ชุตินา หวังเบญหมัด รัชดา ธรรมเจริญ กมลวรรณ ชื่นชูใจ และสุภาวดี ธรรมรัตน์. (2557). เปรียบเทียบพฤติกรรมการปรับตัวต่อการเกิดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

กมลวรรณ ชื่นชูใจ เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ และเกิดฉวา บุญปรากฏ. (2557). ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ (ไพร่) ผู้ร่วมชุมนุมทางการเมืองในปี พ.ศ.2553. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

รัชดา ธรรมเจริญ วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์ และเจตน์สถุญ์ สังขพันธ์. (2557). ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ

ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ประยูร เทพนวล และเจตน์สฤณี สังขพันธ์. (2557). ความสำเร็จในการบริหารงานระดับ
บัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาดใหญ่
วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557
ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

เจตน์สฤณี สังขพันธ์ ประยูร เทพนวล ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี เพ็ญสุข เกตุมณี และสุดาพร ทอง
สวัสดิ์. (2557). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพ
งานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาดใหญ่วิชาการ
ระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

เจตน์สฤณี สังขพันธ์ เกิดถาวา บุญปรากฏ นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว ชูติมา หวังเบญหมัด สุภาวดี
ธรรมรัตน์ และนันทรัฐ สุริโย. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร
ทัศนคติ การกล่อมเกลாதางการเมือง ความพอใจในนโยบายและการบริหารงานกับการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในรายงาน
สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 6 วันที่ 14
มิถุนายน 2557 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เจตน์สฤณี สังขพันธ์ ชูติมา หวังเบญหมัด และนุกุล ชื่นพัก. (2558). การมีส่วนร่วมของ
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในฐานะตัวแปรกลางระหว่างปัจจัยกระบวนการบริหารจัดการที่
ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเทศบาลนคร
หาดใหญ่ เขต 4 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมทาง
วิชาการระดับชาติ พะเยาวิจัย ครั้งที่ 4 วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญางำ
เมือง มหาวิทยาลัยพะเยา. (หน้า 1268-1274) พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

ชูติมา หวังเบญหมัด และเจตน์สฤณี สังขพันธ์. (2558) สมรรถนะทางด้านบริหารธุรกิจและ
ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตในจังหวัด
สงขลา. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการระดับชาติ พะเยาวิจัย ครั้งที่ 4
วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญางำเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา. (หน้า 1275-
1282) พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

รัชดา ธรรมเจริญ เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดถวา บุญปรากฏ วรลักษณ์ ถลิศศิริวิมล และวิมล งามยิ่งवाद. (2558). การดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการระดับชาติ พะเยาวิชัย ครั้งที่ 4 วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญางำเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา. (หน้า 1307-1313) พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

วรลักษณ์ ถลิศศิริวิมล นุถุ ชื่นพัก และเจตน์สถุญ์ สังขพันธ์. (2558). รูปแบบการลักลอบ และปิดบังอำพรางน้ำมันเถื่อนข้ามชาติในพื้นที่ด่านชายแดนภาคใต้ไทย-มาเลเซีย. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการระดับชาติ พะเยาวิชัย ครั้งที่ 4 วันที่ 29-30 มกราคม 2558 ณ หอประชุมพญางำเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา. (หน้า 1149-1156) พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดถวา บุญปรากฏ และวันทนา ไกรฤกษ์. (2558). สภาพ และปัญหา การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (หน้า 270-284) สงขลา: มหาวิทยาลัย หาดใหญ่

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดถวา บุญปรากฏ และนันทรัฐ สุริโย. (2558). คนขึ้นตาล กับความ มั่นคงทางอาหารภายใต้วิถีโหนดในคาบสมุทรสทิงพระ. ใน รายงานสืบเนื่องจากการ ประชุมหาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558 ณ มหาวิทยาลัย หาดใหญ่. (หน้า 703-713) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สายสุดา สุขแสง เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ และรัชดา ธรรมเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สาร เสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา. ใน รายงานสืบเนื่องจาก ประชุมหาคใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558 ณ มหาวิทยาลัย หาดใหญ่. (หน้า 1350-1359) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

เจตน์สถุญ์ สังขพันธ์ เกิดถวา บุญปรากฏ สุภาวดี ธรรมรัตน์ และนันทรัฐ สุริโย. (2558). กระบวนการเรียนรู้เพื่อสืบทอดวิถีโหนด-นา-เลผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2558 หัวข้อ “การวิจัยสถาบันเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่

ความเป็นเลิศ” วันที่ 8 สิงหาคม 2558 ณ อาคารพจน์ สารสิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (หน้า 274-278). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประกาศ ปานเจียง เจตน์สุญญ์ สังขพันธ์ เรวัตร รัตนบุรี และบุรห่าน สุชี. (2558). บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองคองหงส์ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2558 หัวข้อ “การวิจัยสถาบันเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ” วันที่ 8 สิงหาคม 2558 ณ อาคารพจน์ สารสิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (หน้า 75-81) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1

ชื่อ-สกุล	อาจารย์ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี
คุณวุฒิ	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
ตำแหน่ง	อาจารย์
หน่วยงานที่สังกัด	คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
โทรศัพท์	089-2988486
E-mail	ke.sajanun@gmail.com

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

ชื่อ-สกุล	ผศ.ดร.ประยูร เทพนวล
คุณวุฒิ	กศ.บ., M.A., Ed.D.
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
หน่วยงานที่สังกัด	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
โทรศัพท์	074-200357, 074-200358

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3

ชื่อ-สกุล

อาจารย์เพ็ญสุข เกตุมณี

คุณวุฒิ

ปริญญาโท สาขาชีวเคมี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่ง

อาจารย์, ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและงบประมาณ

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยมหาดไทย

โทรศัพท์

074-200344

E-mail

pensuk@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 4

ชื่อ-สกุล

อาจารย์สุดาพร ทองสวัสดิ์

คุณวุฒิ

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่ง

อาจารย์, ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยมหาดไทย

โทรศัพท์

074-200335

E-mail

sudaporn@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 5

ชื่อ-สกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาศ ปานเจียง

คุณวุฒิ

Ph.D (Psychology)

University Utara Malaysia (UUM) ประเทศมาเลเซีย

ตำแหน่ง

อาจารย์, คณบดีคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยมหาดไทย

โทรศัพท์

074-200363

E-mail

pprapas@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 6

ชื่อ-สกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล

คุณวุฒิ

บธ.ค (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่ง

อาจารย์, คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

โทรศัพท์

074-200300 ต่อ 618

E-mail

chairat@hu.ac.th, chairat.jus@hotmail.com

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 7

ชื่อ-สกุล

ดร.นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว

คุณวุฒิ

รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตำแหน่ง

อาจารย์, คณบดีคณะรัฐศาสตร์

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

โทรศัพท์

074-200300 ต่อ 249

E-mail

niwat@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 8

ชื่อ-สกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณช รุธิรโก

คุณวุฒิ

ปร.ค. (การจัดการสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่ง

อาจารย์, คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

โทรศัพท์

074-200300 ต่อ 104

E-mail

poonyanuch@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 9

ชื่อ-สกุล

ดร.กนกวรรณ วัตกิ้นส์

คุณวุฒิ

DIT. (Information Technology

Murdoch University, Australia

ตำแหน่ง

อาจารย์, คณบดีวิทยาลัยนานาชาติดิษยะสริน

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

โทรศัพท์

074-200-300 ต่อ 503

E-mail

kanokwan@hu.ac.th

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 10

ชื่อ-สกุล

อาจารย์นิตยา ศรีพูล

คุณวุฒิ

นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตำแหน่ง

อาจารย์, ผู้ช่วยคณบดีคณะนิเทศศาสตร์

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

โทรศัพท์

074-200208

E-mail

nitiya@hu.ac.th